

Kritiske faktorer for lønnsomhet i jordbær og bringebær

Bærseminaret 2020

Jan Karstein Henriksen
Norsk Landbruks-rådgiving Agder

Norsk Landbruksrådgiving Agder

2020

Lønnsomhet bærdyrking

- **Avling**
- **Pris**
- Hvor i landet du bor – tilskudd, tidlighet, pris
- Arbeid er «dyrt» Innleid 300 000,-/år
- Kapital er egentlig «billig» 10 år = 1,5 mill
- **Driftsvalg ?**
- **Balanse ???**

- **Foreta arbeidsregistreringer**
- **«Du må regne på egen økonomi»**

Produksjonstilskudd til bærdyrking 2019

Type tilskudd	1	2	3	4	5	6	7
Kulturlandskaps-tilskudd	166 kr/daa						
Arealtilskudd	1300 kr/daa				1750 kr/daa		
Arealtilskudd økologisk	1650 kr/daa						
Distrikts- og kvalitetstilskudd	**2,22 kr/kg**			**6,06 kr/kg**		**6,97 kr/kg**	

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Økonomi jordbærfelt 2019 Gjennomsnitt

Dekar System Radavst	42 = 10,5 +31,5 Matte friland 1 m
Opplegg	Jord
Sort	**Hovedsesong**
Plante / prod.år	Småpl. 1+3
Planter/daa	3 000
Etabl.omk.	18 000
Bærår omk	6 000
Planteår/ Bærår kg/daa	0 / 876
Avling kg/ år	27 600
Bærår g/plante	292
Plukkekapasitet kg/t	11
Salg Kr/kg	49,70
Tilskudd Sone 1 Kr/kg	4,10
Prod.inntekt kr/kg	53,80

Salg. 1372 000
Tilskudd 114 000
Sum inntekt 1 486 000

Faste kostn. 374 000
Inkl kjøl, toal.,
Maskiner mm
Anleggskostn 189 000
Variable kostn 189 000
Plukk,emb,salg 502 000
Sum utgifter 1 254 000

Netto til familie 232 000
1 365 t = 33 timer/daa
170 kr/t

42 daa - endret avling og plukkeår ved lik oppgjørspris 49,70 kr/kg

Nypl daa	Plukk daa	Plantår + plukkeår	Solgt kg/daa plukke-areal	Solgt kg totalt	Netto til fam. Kr/ år	Netto til fam. Kr/t
10,5	31,5	1 + 3	876	28 000	232 000	170
			1 000	32 000	364 000	266
			1 200	38 000	576 000	422
			1 400	44 000	788 000	578
14	28	1 + 2	1 000	28 000	203 000	145
			1 200	34 000	392 000	280
			1 400	39 000	581 000	415

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Samme nettoøkonomi ved 1 år kortere plukketid hvis +200 kg/daa

Nettoøkonomi i kr/år til familien ved 10 daa Sonata jordbær i jord i tunnel. Ha plantene i 1 år, 2 år eller 3 år ?

Resultater som hos Trygsland 2016 – 2018. **Tilskuddssone 1- 3**

Plante-størrelse	Planter /daa	1 år	2 år	3 år
A +	5 000	- 264 000	133 000	131 000
A 2+	4 000	- 186 000	211 000	162 000
	5 000	- 170 000	187 000	166 000
	6 000	- 107 000	292 000	230 000
WBM	3 500	- 107 000	286 000	243 000
	4 500	**- 39 000**	**394 000**	**327 000**
	5 500	- 62 000	324 000	257 000
WBH	3 000	- 100 000	259 000	205 000
	4 000	**- 30 000**	**423 000**	**352 000**
	5 000	**- 36 000**	**392 000**	**286 000**

Økt drift, men klarer ikke å stelle det godt nok. Sone 1

- **30 daa = 7,5 daa nypl + 22,5 daa i plukking**

  1300 kg /daa plukkeareal. 29 000 kg

  50 kr/kg

  Netto til familie: 400 000 kr

- **60 daa = 15 daa nypl + 45 daa i plukking**

  900 kg /daa plukkeareal = 41 000 kg

  50 kr/kg

  Netto til familie: 495 000 kr

  950 timer ekstra arbeid til 100,-/time

Værverntunnel jordbær sone 1 ?

- **Tunnel 10 år avskriv.– står 3 år: 17 500 kr/daa/år**
- **Plukke-, emballasje- og frakt: 19,20 kr/kg**

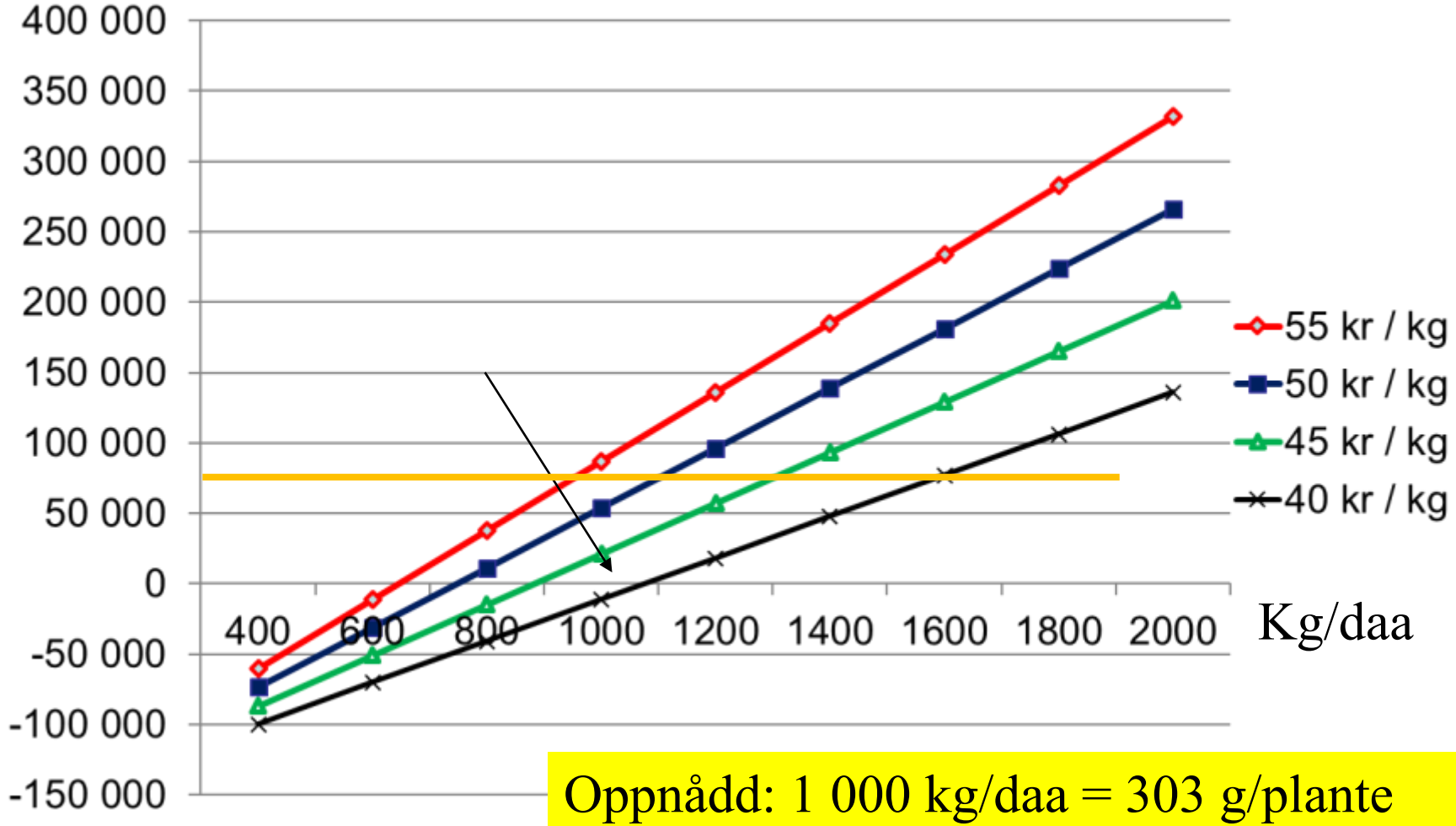
  2 kasser/time = 10,60 kr/kg, Plukker ut 10 % frasort/råte

  Plukk: 11,76 kr/kg + fp + arb.gavg. = 14,80

  Emballasje: 3,20 kr/kg + frakt 1,20 kr/kg
- **Friland: 1 200 kg/daa til 50 kr/kg**
- **Tunnel: + 20 % avling = + 240 kg**

240 kg * (50 – 19,20)	**=**	**7 400 kr**
Mindre plantevernkostnad	**=**	**930 kr**
Tilskudd; 240 kg x 2,22	**=**	**530 kr**
Merpris:1 440 kg x 6 kr/kg	**=**	**8 640 kr**
Sum	**=**	**17 500 kr .**

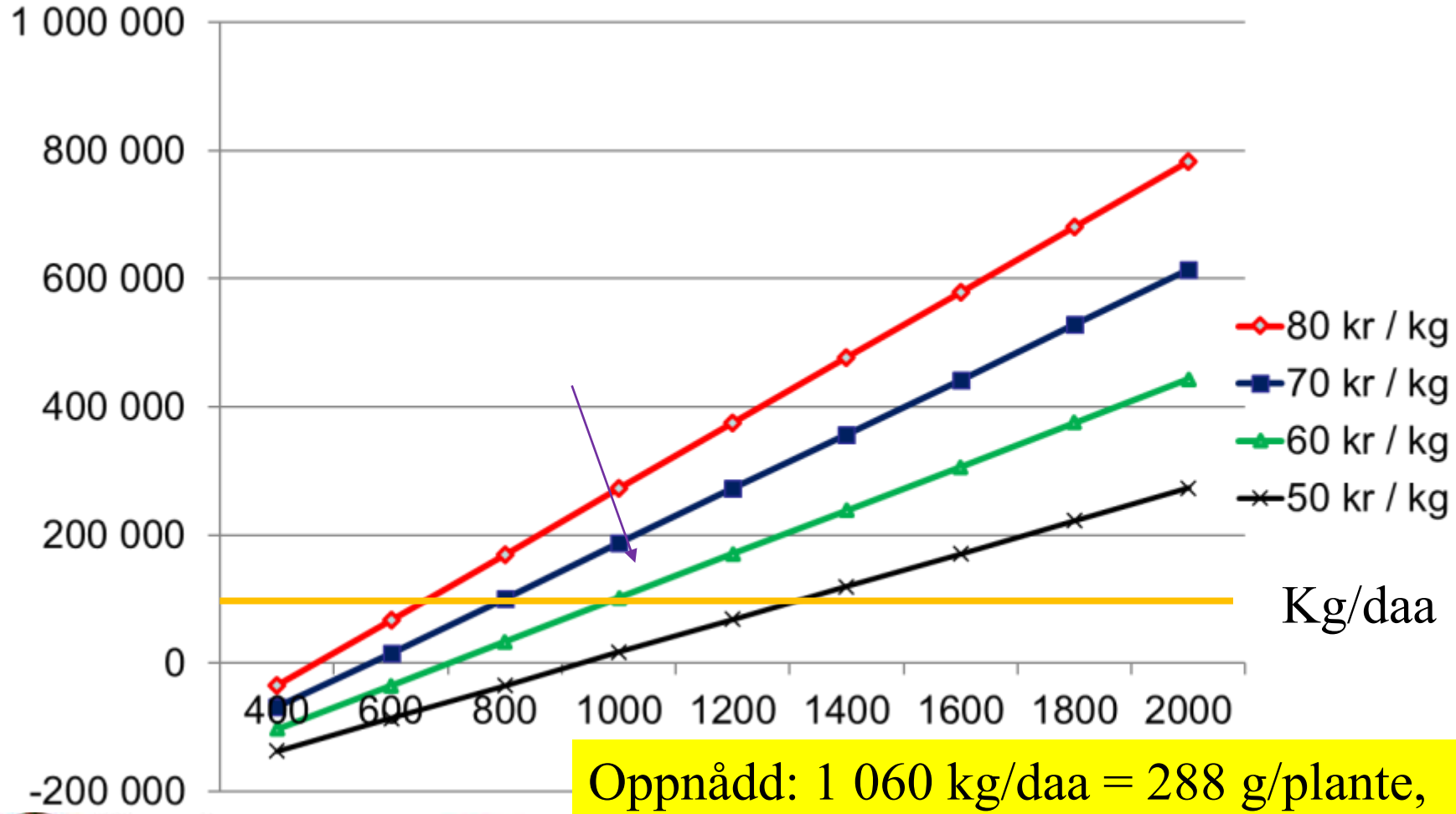
2,2 + 6,5 daa jordbær på friland. Florence, småplanter
3 år, 305 timer M 2019
Kr/år til familien ved ulik avling og pris

Oppnådd: 1 000 kg/daa = 303 g/plante
44 + 4 kr/kg
Prod.pris 225 kr/t eget arbeid: 56 kr/kg

Norsk Landbruksrådgiving Agder

8,5 daa tidligjordbær på plast friland, Rumba
Prod.klare WBH 2,5 år C 2019
Kr/år til familien ved ulik avling og pris

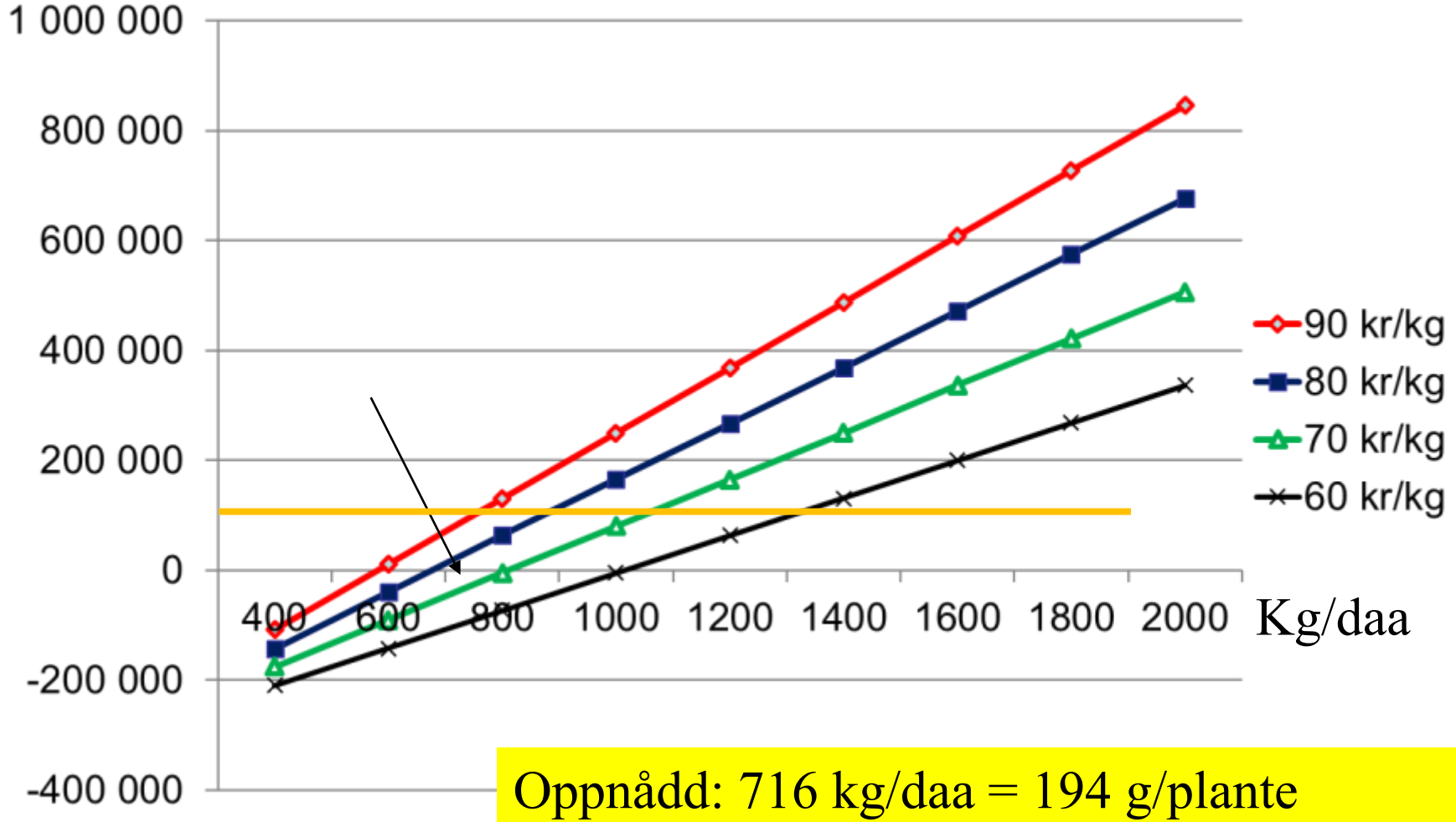

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Oppnådd: 1 060 kg/daa = 288 g/plante,
64,4 + 3,5 kr/kg
Prod.pris 225 kr/t eget arbeid: 58 kr/kg

8,5 daa tidligjordbær i tunnel. Flair, Prod.klare WBM

2,5 år C 2019

Kr/år til familien ved ulik avling og pris

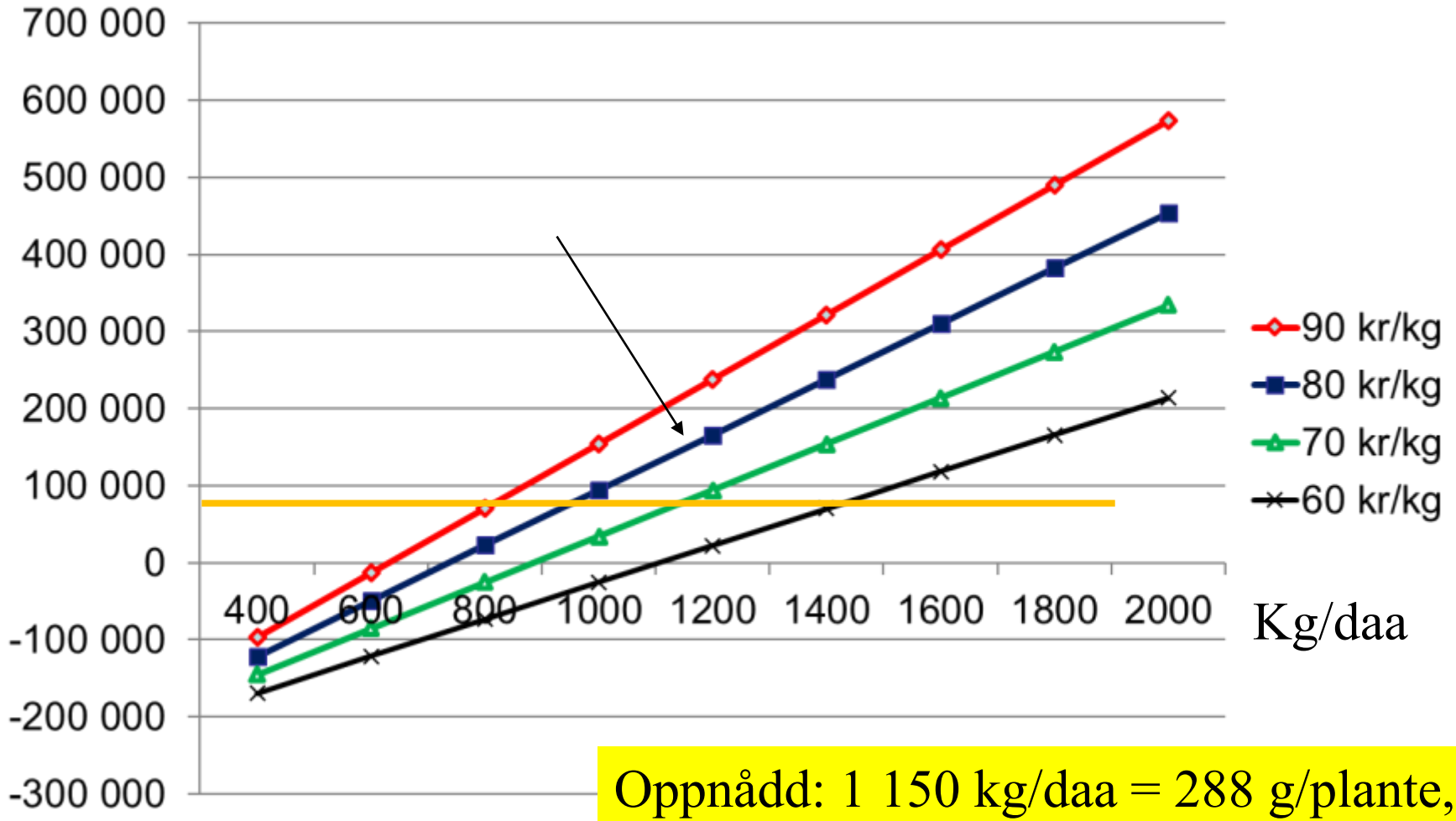

Oppnådd: 716 kg/daa = 194 g/plante

74,6 + 4,1 kr/kg

Prod.pris 225 kr/t eget arbeid: 92,8 kr/kg

Norsk Landbruksrådgiving Agder

2,4 + 6 daa tidligjordbær i tunnel. Flair, småplanter
2,5 år, 300 timer M 2019
Kr/år til familien ved ulik avling og pris

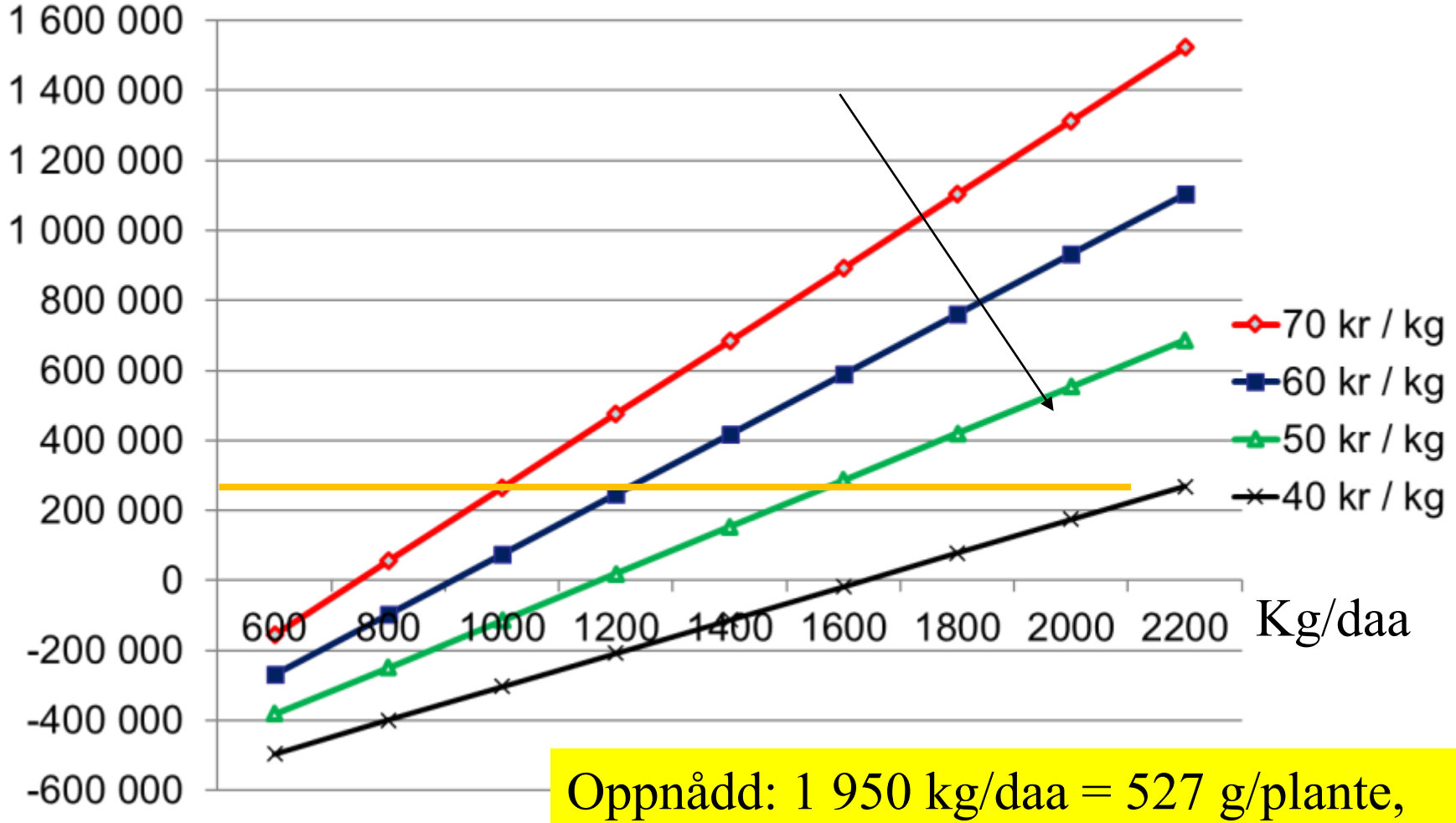

Oppnådd: 1 150 kg/daa = 288 g/plante,
85 + 3,9 kr/kg
Prod.pris 225 kr/t eget arbeid: 72 kr/kg

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Bæ

7,6+19 daa tidligjordbær tunnel. Sonata, småplanter
2,5 år, 950 timer M 2019
Kr/år til familien ved ulik avling og pris

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Oppnådd: 1 950 kg/daa = 527 g/plante,
49 + 3,2 kr/kg
Prod.pris 225 kr/t eget arbeid: 45 kr/kg

Bærøkonomi 2020

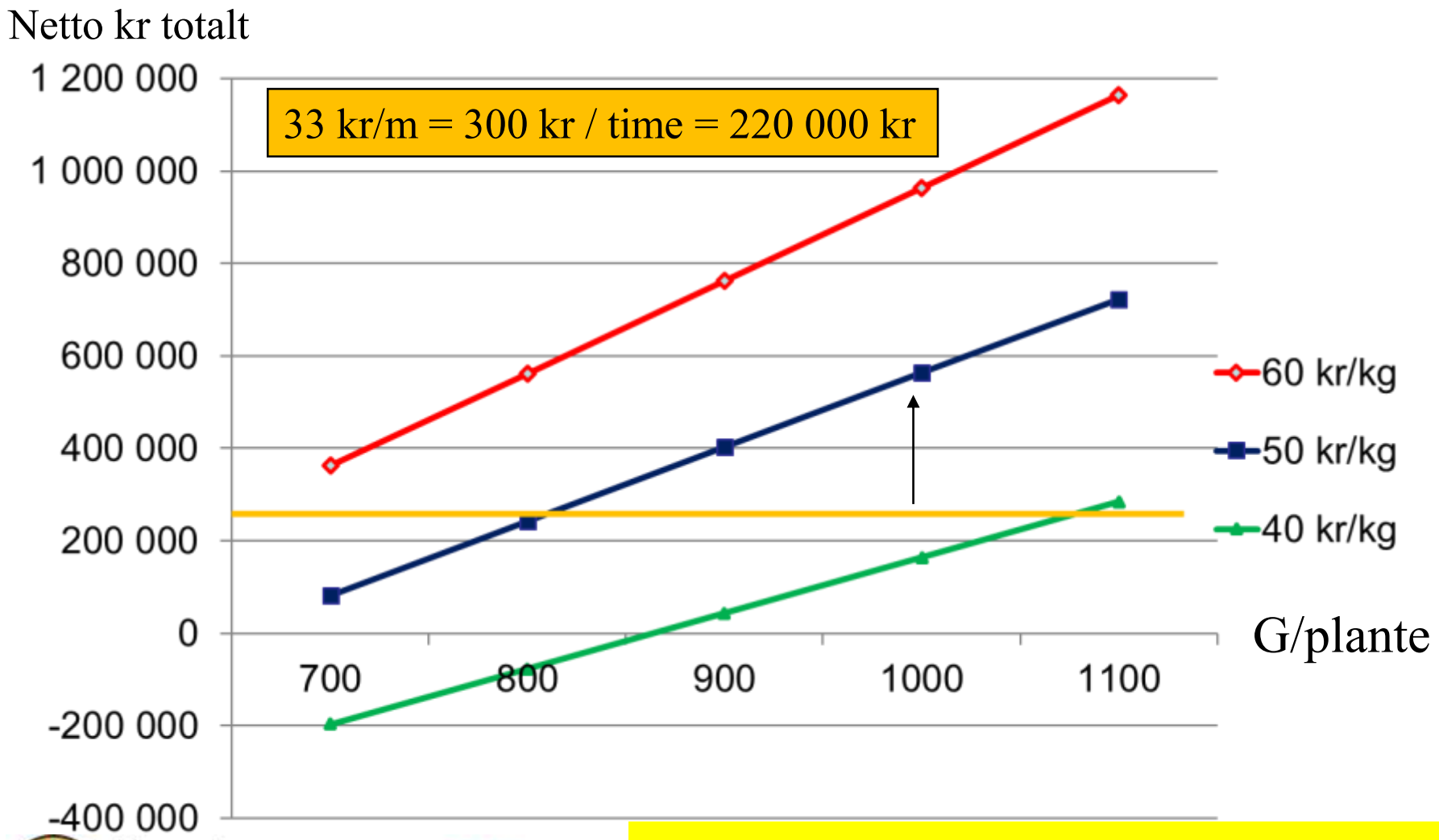
Økonomi jordbær Tabletop

Felt **Dekar** **System** **Tunnel/rader/ m rad**	**Fast tunnelanlegg** **10** **Tabletop med substrat** **9 m, 6R, 6 660 m**	**Fast tunnelanlegg** **10** **Tabletop med substrat** **9 m, 6R, 6 660 m**
Opplegg	Tabletop	Tabletop
Plante	**Remonterende**	**Vårbære**
Plante / prod.år	Tray A – 1 år 7,-	Tray A – 1 år 7,-
Planter/meter – i alt	6 - 39 900	6 – 39 000
Tunnel + Tabletop kr inv/daa Kr/daa/år ved 11 års avsk	275 000 22 % fra Innov. 25 000	275 000 22% fra Innov. 25 000
Bygningsinvesteringer	800 000 / 15 år	800 000 / 15 år
Innleid planting planter/ time	200	200
Plukkeprestasjon kg/time	15	15
Innleie timer, kr/time	3 570 / 180	2 140 / 180
Eget arb. Timer	734	516
Bærår g/plante	1 000	500
Salgpris Kr/kg	50	70
Tilskuddsone	1	5

2019: Generell kalkyle Remonterende Tabletop 10 daa						
TOTALRESULTAT	**Innleid timer**	**Egne timer**	**Innl. Min/m**	**Eget min/m**	**Kr totalt**	**Kr totalt/m**
Totale inntekter					**2 098 303**	**315,1**
Faste anlegg og maskiner					**-444 817**	**-69,1**
Direkte utgifter					**-446 939**	**-67,1**
Arbeid innleid	**3 574**		**32,2**		**-643 284**	**-96,6**
Arbeid eget		**734**		**6,6**	**-220 200**	**-33,1**
Netto økonomisk resultat etter inndekking av eget arbeid					**343 064**	**49**
Kr totalt til eget arbeid og "overskudd"					**563 264**	**82,2**
Kr/time gjennomsnittlig vederlag for eget arbeid					**767**	

Norsk Landbruksrådgiving Agder

10 daa remonterende jordbær tabletop tunnel. Kr / år til familien ved ulik avling og pris. Sone 1

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Bæ

Tilskuddssone: 1

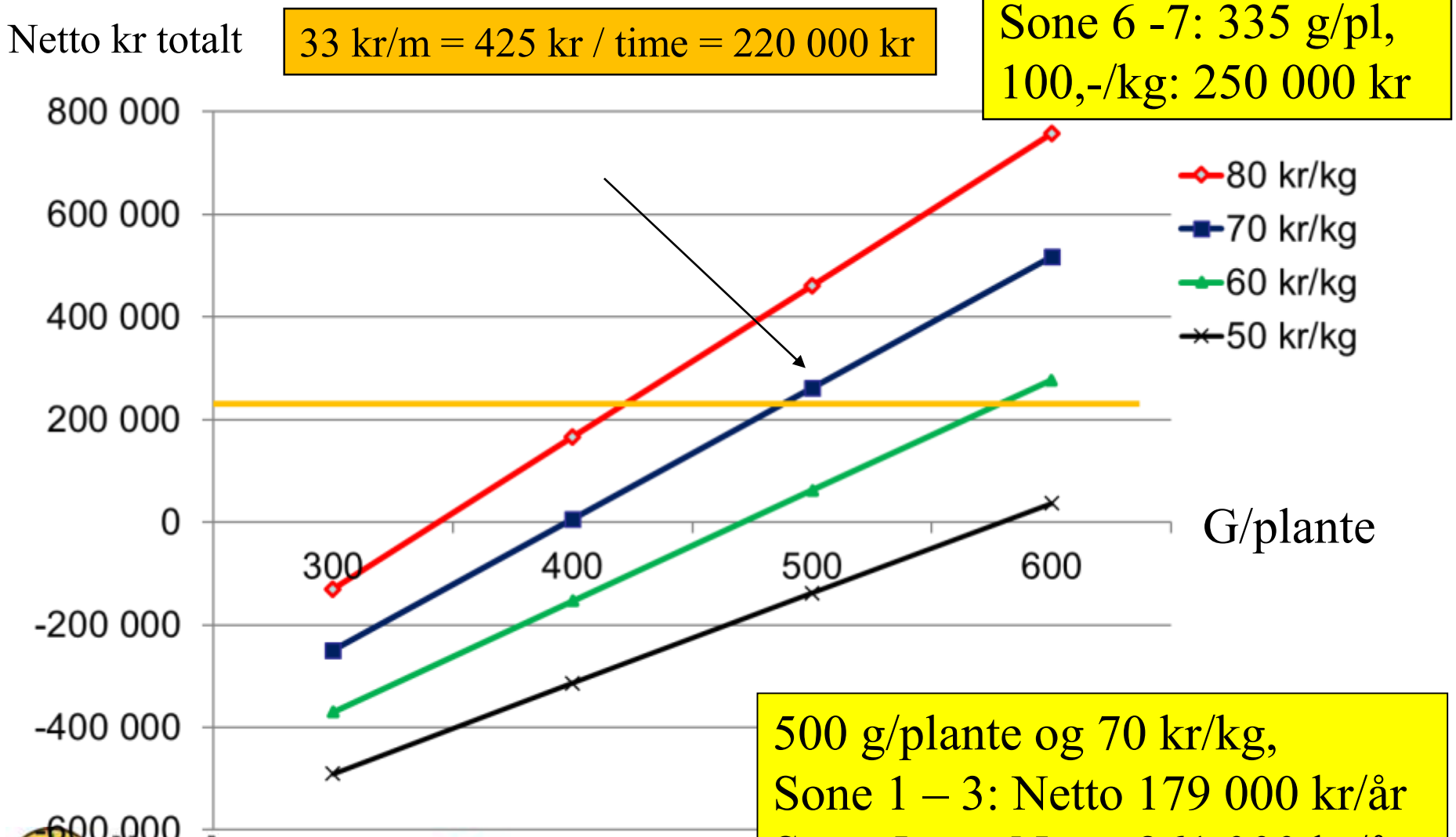
Oppnådd: 1 kg/plante, 50 + 2,51 kr/kg

Varierende plukkeprestasjon ved avling 1000 g/plante og 50 kr/kg Netto til familien 10 daa rem. jordbær

12 kg / time	443 000 kr
15 kg/time	563 000 kr
18 kg/ time	643 000 kr
21 kg/ time	700 000 kr

Norsk Landbruksrådgiving Agder

10 daa vårbære jordbær tabletop tunnel.1 avling
Kr / år til familien ved ulik avling og pris, sone 5

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Bærøkonomi

Bærøkonomi 2020

Varierende plukkeprestasjon i bringebær

Lønn: 127,-/t + 10,2% fp + 14,1% arb.gavg, forsikr. 10,- = 170,-/t

Kapasitet	Plukking kr/kg
3 kg / time	57
4 kg/time	43
5 kg/ time	34
6 kg/ time	28
7 kg/time	24

Økonomi bringebær friland 10 daa sone 5

Dekar Radavstand	10 3,75 m
Opplegg	Jord
Sort	**Glen Ample**
Plante / prod.år	1 + 1 + 10
Planter/daa	533
Etabl.omk./daa	30 000
Bærår omk./daa/år	6 500
Planteår/ Bærår kg/daa	0 / 375 / 1200
Bærår kg/plante	2,25
Salg Kr/kg	77
Tilsk. Kr/kg	7,6
Prod.pris kr/kg	84,60
Plukkekapasitet kg/time	5

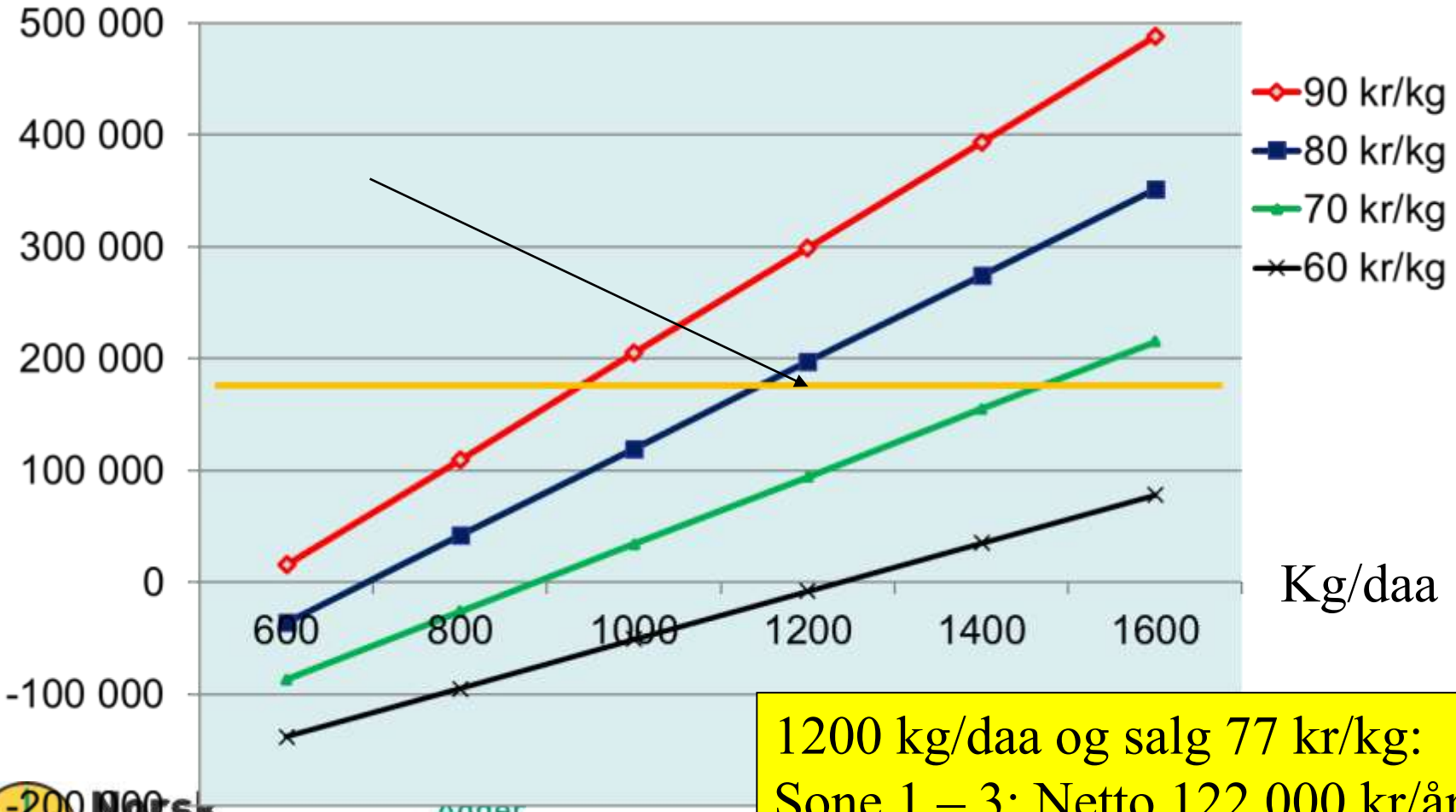
Salg.	**789 000**
Tilskudd	**78 000**
Sum inntekt	**867 000**
Faste kostn.	**199 000**
Inkl kjøl, toal, mask.	
Anleggskostn	**25 000**
Variable kostn	**60 000**
Plukk,emb,salg	**416 000**
Sum utgifter	**700 000**
Netto til familie	**167 000**
730 t	
228 kr/t	

Norsk Landbruksrådgiving Agder

10 daa bringebær friland
Kr / år til familien ved ulik avling og pris, sone 5

Netto kr totalt

Lik økonomi i sone I; +100 kg/daa eller +4 ,-/kg

1200 kg/daa og salg 77 kr/kg:
Sone 1 – 3: Netto 122 000 kr/år
Sone 5: Netto 167 000 kr/år

Norsk Landbruksrådgiving Agder

Bærøkono

Tunnel til bringebær ? Sone 5

- **Tunnel 10 år avskriv.– står 10 år: 16 000 kr/daa/år**
- **Plukke-, emballasje- og frakt: 41 kr/kg**

  Plukk 1,4 kasser/time = 5 kg / t = 170/5 = 34 kr/kg

  Emballasje: 5,30 kr/kg + frakt 1,50 kr/kg
- **Friland: 1 200 kg/daa til 75 kr/kg**
- **Tunnel: + 25 – 30 % avling = + 300 kg / daa**

300 kg * (75 – 41)	**=**	**10 200 kr**
Mindre plv.kostnad	**=**	**0 kr**
Tilskudd; 300 kg x 6,06	**=**	**1 800 kr**
Merpris:1 500 kg x 2,7 kr/kg	**=**	**4 000 kr**
Sum	**=**	**16 000 kr .**

Tunnelbringebær ? Sone 5

- I jord: + ca 25 – 30 % avling: 1 500 kg/daa/år.

- Lik netto økonomi til familien/år som friland:

  ved + 3 kr/kg = 80,-/kg i sone 5

  = Overskudd + egen lønn: 171 000 kr/år

- Kalkulert litt mer arbeid: 850 timer/ år

  Hvis 1 500 kg / daa / år = 201 kr/t

10 daa pottebringebær i tunnel: (Viser til Anne Vintlands foredrag)

250 000 kr netto til familien ved 50 cm mellom potter, 3 stengler/potte:

- **Må ha ca 3,9 kg/potte ved 80 kr/kg i tilskuddsone 5**
- **Må ha ca 3,3 kg/potte ved 90 kr/kg i tilskuddsone 5**